

KRISTI FÖRKLARINGS ORTODOXA KYRKA

Birger Jarlsgatan 98, Box 19 027, 104 32-Stockholm, tel. 08-15 63 16

januari - april 2010

Julbudskap

Från
Ekumeniske
Patriarken
Bartolomeos
och
Ärkebiskopen Gabriel

Intervju med

Serbiske Patriarken
Pavle:

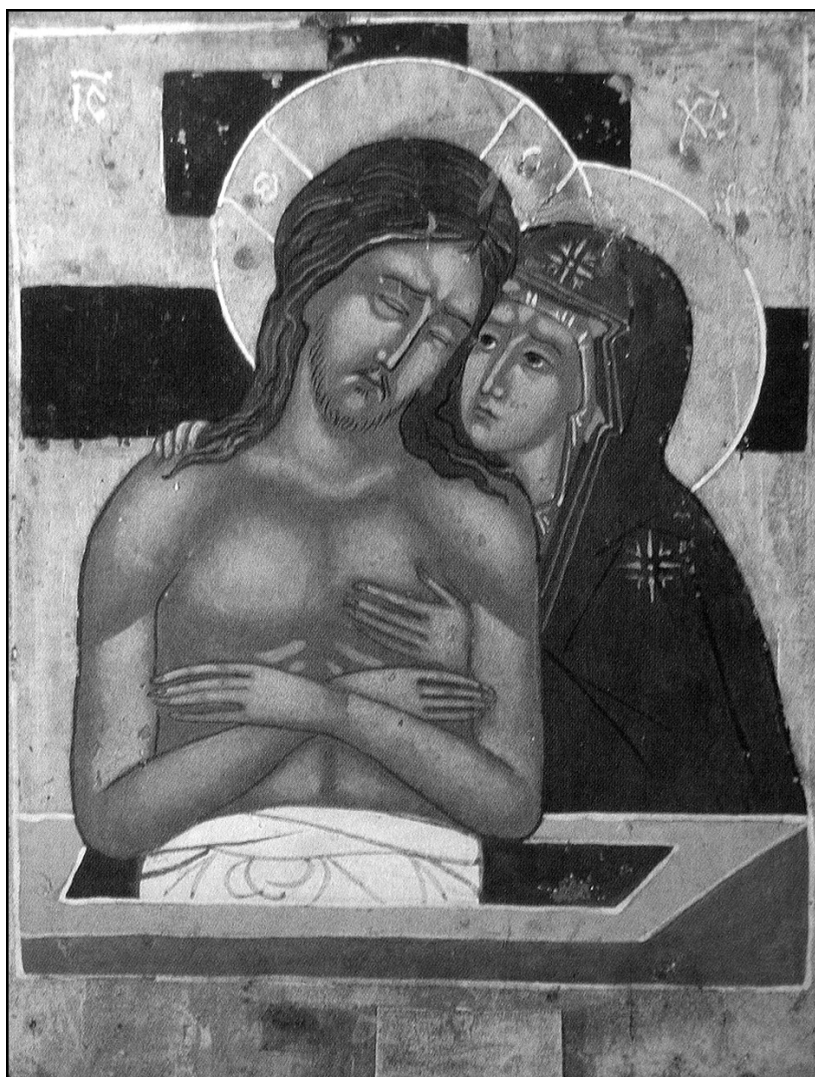
"Om vi lever i
Kristus, då härdar vi
ut till slutet"

Aktuellt

Religiös Nationalism
– en villolära

Essä

Treenighetens kärlek
helar alla sår

"Gudmoders sorg" – ikon av syster Johanna (Julia Rejtlinger), Paris, 1930-talet

Kristi Förklarings ortodoxa församling grundades år 1617. Församlingen ingår i det Ryska Ortodoxa Ärkestiftet i Västeuropa, vars administrativa centrum, Ärkebiskop, Stiftsstyrelse och Teologiska institut Saint-Serge finns i Paris. Sedan år 1931 är stiftet upptaget i det Ekumeniska Patriarkatet i Konstantinopel.

Nuvarande Kristi Förklarings ortodoxa kyrka invigdes år 1907 och är förklarad för byggnadsminne.

Ryska Ortodoxa Kyrkan - Kristi Förklarings ortodoxa församling är ett i Sverige registrerat trossamfund. Se vår hemsida www.ryskaortodoxakyrkan.se

Kristi Förklarings ortodoxa kyrkas församlingsblad sänds gratis till församlingens medlemmar, vilka erlagt församlingsavgiften 1000:-/år. Övriga som önskar få församlingsbladet bidrar till kostnaderna genom insättning på församlingens postgiro 15 77 95-6

Julbudskap

från Ekumeniske patriarken Bartolomeos

*Nåd, frid och barmhärtighet från Frälsaren Kristus som
har föddes i Betlehem*

Kära medtjänare och välsignade barn i Herren

*"Himlen och jorden har i dag förenats
genom Kristi födelse.
I dag har Gud kommit till jorden
och människan har stigit upp till himlarna!"
(Julhymnen)*

Avståndet och gapet mellan Gud och människa som stammar från människans synd har överbrygats genom att Guds enfödde Son och evige Ord har antagit hela den mänskliga naturen. Det "behagade" Gud – d.v.s. det var hans uppriktiga vilja – att hans Sons människoblivande skulle överbrygga alla avstånd och förena himlen med jorden och sammanföra skapelsen med Skaparen!

På Guds Moders tempelgång sjunger kyrkan: "I dag inleds Guds goda vilja och människornas frälsningsbudskap". Det var på denna högtid som Jungfru Maria helgades åt templet och förberedde sig där för att bli den obegränsade Gudens boning. Detta öppnade vägen för Guds människoblivande och förebådade vår frälsning.

På bebådelsens högtid sjunger kyrkan: "I dag inleds vår frälsning och det eviga mysteriet uppenbaras, ty Guds Son blir Jungfruns Son". Det var då den Ofattbare blev avlad utan säd av den helige Ande i Guds Moders sköte och den gudomliga naturen började finnas tillsammans med den mänskliga naturen. Därför sa Athanasios den Store att Gud blev människa för att vi skall bli gudomliggjorda. I dag, på den stora och heliga juldagen, blir alltså "Guds goda vilja", som välkomnades på Guds Moders tempelgång, och frälsningen, som inleddes och uppenbarades på bebådelsen, påtagliga verkligheter.

I dag "blev Ordet människa och bodde bland oss" (Joh. 1:14), medan änglarna firar på kvällen och sjöng: "Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han utvalt" (Luk 2:14).

Med Guds Ords människoblivande har människosläktet redan fått möjlighet till frälsning. De som tror på Jesus, lever enligt denna tro och följer Jesu bud och lära, upphöjs därför genom detta gudaktiga liv och blir Guds vänner och får del av Gud! De blir "delaktiga

av gudomlig natur” (2 Pet 1:4), gudar genom nåden! Detta kan endast ske i kyrkan, där människan blir född på nytt i Kristus och får det gudomliga barnskapet genom det heliga dopet och sedan genom de heliga sakramenten och genom framsteg i dygd, vilket leder till att de blir uppfyllda av gudomlig nåd och av den helige Ande och bli ”fullvuxna och når en mognad som svarar mot Kristi fullhet” (Ef 4:13) tills de till slut kan säga tillsammans med Paulus: ”jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig” (Gal 2:20). Kristus ser dem, som har uppnått en sådan fullkomlighet, inte endast som sina vänner och bröder utan erkänner dem som lemmar i hans kropp.

Därför sa han från korsets höjd till sin allheliga Moder om evangelisten Johannes: ”Kvinna där är din son” och till Johannes: ”Där är din mor” (Joh. 18:26-27). Julen slår alltså upp dörrarna för människans efterliknande av Kristus och gudomliggörelse genom nåden och därför ”firar hela skapelsen högtid med glädje och himlarna jublar tillsammans med oss” (troparion till den 28 december) på denna underbara och frälsande dag.

Med dessa glädjerika och hoppingivande händelser inför oss sänder vi från Ekumeniska patriarkatets heliga stol i Fanar våra innerliga välönskningar och hjärtliga förböner på denna framstående högtid till alla våra kära troenden i hela världen och till vår heliga Moder kyrkans prästerskap, klosterfolk och lekfolk, särskilt till dem som genomgår nöd, lidanden och prövningar. Må Guds evige Son, som föddes i en grotta och låg i en krubba och som för vår skull blev Människosonen, göra oss alla värdiga hans självutgivande kärlek och heliga människoblivande.

† *Bartholomeos av Konstantinopel*
Översättning: David Heith-Stade

Julbudskap

*från Ärkebiskop Gabriel av Komana, Ekumeniske
Patriarkens Exark*

*”Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, ja, över
dem som bor i dödsskuggans land skall ett ljus skina klart”
(Jes. 9:2)*

Nu har Jultiden kommit igen och det är ljusets tid,
frälsningens tid! Därför har jag glädjen att få önska er alla att
Herrens frid skall ta sin boning i våra hjärtan!

”Ära vare Gud i höjden och frid på jorden till människorna ett gott behag!” (Ur Liturgin av HI
Johannes Crysostomos)

Det är nu mer än 2000 år sedan ljuset från Jesajas profetia, kom mittibland människorna för att ge dem ett nytt hop. Sedan dess jublar och säger vi varje år Kristus, världens ljus. Hur märks Inkarnationens mysterium i vårt liv? Sker någon förändring i våra hjärtan när vi upplever denna manifestation av Herrens barmhärtighet och medlidande? Slutligen, har vårt liv på riktigt blivit förnyat genom det ”stilla ljuset från Faderns härlighet” (Vespers hymn). Släpper vi varje år in Ljuset i oss så att ljuset fördriver vårt mörker? Ty detta är meningen med Kristi ankomst på jorden: att var och en av oss skall bli innerligt tröstade och ta emot glädje i sitt hjärta, oavsett i vilken situation han befinner sig i!

Ja, vi vet att det finns mörker i oss! Det får sin näring av våra brister, av våra fel, av vår fattigdom... Men det är viktigt för oss att vi inte glömmer att Herrens Jesu Kristi ankomst bland oss var Guds kärleks ankomst som kommer för att bota oss, för att med barmhärtighet binda om våra sår, och inte för att döma, straffa eller förkasta oss.

Därför måste vi vara glada i våra hjärtan: eftersom Guds levande ljus låter os se vårt inre tillstånd så som det är; så att vi får veta sanningen om oss själva. Och när vi känner Kristi kärlek så är vi inte längre rädda för att bekänna att, ja, vi är fattiga och eländiga, eller att Gud ser vårt elände!

Liksom solen kastar sitt ljus över hela världen och jagar bort mörkret, så upplyser Jesus varje människans hjärta och driver bort mörkrets skuggor.

Men detta brukar ske långsamt, inte av sig själv, inte på en gång. Det visar sig ofta att vi förblir slutna, okänsliga för Guds nåd; vi får den gratis men vi förlorar den fort. Men vår Gud är tålmodig. Han står högt på höjden och väntar på oss så som den kärleksfulle Fadern väntade på den Förlorade sonen. Kristus är en kompass för vårt hop och Han upplyser våra vägar som en strålande lykta vars källa är Kärleken. Då kommer Ljuset och Friden till oss, och Livet omsluter hela vårt väsen.

Varje år kallar Kyrkan oss genom sin förkunnelse uppdrag att återuppleva detta heliga mysterium, så att vi så småningom skall kunna ta emot Honom som har sagt: Jag är världens ljus!

Låt oss därför tillsammans med herdarna och de visa männen glädja oss och säga: ”Kom Låt oss tillbedja och nedfalla inför Kristus” (Heliga Liturgins Lilla intåg). Jag omfamnar er, mina bröder och systrar, och bekräftar en gång till min kärlek till er. Kristus är född på jorden, låt oss jubla! Amen.

† *Ärkebiskop Gabriel av Komana, Ekumeniske Patriarkens Exark*

In memoriam

SERBIENS PATRIARK PAVLE AVLIDEN

Serbiens patriark Pavle avled kl 10.45 den 15 november 2009 på Militärsjukhuset i Belgrad efter att ha mottagit Nattvarden.

Patriark Pavel, i världen Gojko Stojtjevitj, föddes den 11 september 1914 i byn Kutjanitsy i Slavonien (nuv. Kroatien). Han avlade examen vid Belgrads universitets teologiska fakultet.

Under andra världskriget befann han sig som flykting i Treenighetsklostret i Ovtjara i centrala Serbien, där han blev novis. I klostret undervisade han flyktingarnas barn i den kristna tron. Efter

krigets slut bosatte han sig i Bebadelseklostret i Ovtjara, där han blev vigd till munk och prästdiakon vid klostrets årliga högtidsdag 1948.

Från 1949 till 1955 vistades prästdiakon Pavel i klostret Ratje, där han utförde olika arbetsuppgifter. 1954 blev han vigd till prästmunk och 1957 upphöjdes han till arkimandrit. 1955 till 1957 studerade han Nya Testamentet och liturgik vid Teologiska fakulteten i Aten. Den 29 maj 1957 vigdes han i Belgrads katedral till biskop av Rasjko-Prizren. Som ledare för detta stift verkade han aktivt för byggandet av nya kyrkor

samt för restaurering och bevarande av ortodoxa helgedomar i Kosovo. Han gjorde ofta resor och förrättade gudstjänster i stiftets olika kyrkor. Härvid lämnade han likväl inte sitt vetenskapliga arbete eller sin lärargärning. 1988 promoverades han till teologie hedersdoktor vid Belgrads teologiska fakultet.

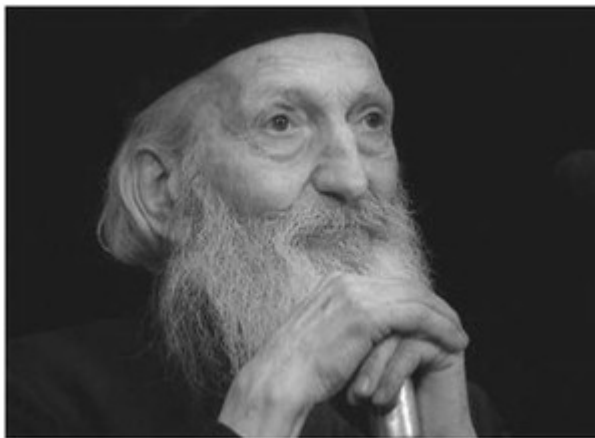
I november 1990 valdes han av den serbiska kyrkans biskopskonferens till den Serbiska kyrkans överhuvud. Introniseringen av den Serbiska kyrkans 44:e

patriark ägde rum den 2 december 1990 i Belgrads katedral.

Under sin ämbets tid besökte patriark Pavel många av den Serbiska kyrkans stift både på det forna Jugoslaviens territorium och utanför landets gränser, bl a Australien, Amerika, Kanada och Västeuropa.

Patriarken Pavel är författare till många vetenskapliga arbeten. Under lång tid var han ordförande för synodens kommission för översättning av Nya Testamentet.

INTERVJU

Patriark Pavel:

"Om vi lever i Kristus, då härdar vi ut till slutet"

Enligt Frälsarens ord blir vägen allt svårare ju längre vi går. "Ni skall få höra om krig och jordbävningar, det kommer att bli hungersnöd och pest, på grund av laglöshetens

tilltagande kommer kärleken att svalna och broder reser sig upp mot broder." Men vidare säger Han till oss att vi skall vara beredda och hårda ut till slutet. Ortodoxin måste både nu och alltid vara beredd på prövningar. Frälsaren har sagt oss: "Om någon vill gå Min väg skall han ta på sig sitt kors och följa Mig. Man har förföljt Mig och man kommer att förfölja er för Mitt namns skull." Det vill säga vi måste vara beredda på dessa svårigheter, tåla dem och hårda ut till slutet. "Den som härdat ut till slutet kommer att bli frälst."

Men våra olyckor kommer inte, som ni själva ser, inte bara från dem som tror annorlunda eller är gudlösa utan också från dem som kallar sig kristna. Även nu kan vi se hur dessa kristna inte uppför sig som människor... Men om även vi skulle handla likadant skulle vi bli än mer fördömda: den som mycket blivit givet, från honom skall även mycket tagas. Allt är en fråga om huruvida vi härdar ut till slutet. När jag för fyra år sedan var i Österrike firade man den Helige Savvas katedrals i Wien 100-årsjubileum. På morgonen såg jag i tidningen en artikel om att jag hade kommit för att slå dunster i ögonen på det världsliga samhället, och att i praktiken serberna och den Serbiska kyrkan var skyldiga till kriget och alla olyckor, därför att de, sades det, uppmanade till krig för att bevara Storserbien. På ett möte mellan österrikare och serber var jag tvungen att tillkännage följande: "Man anklagar mig och den Serbiska kyrkan för att underblåsa ett krig för att bevara Storserbien. Jag deklarerar

att om det för att bevara Storserbien skulle krävas ett brott så skulle jag aldrig ge mitt samtycke till detta. Må i så fall Storserbien försvinna. Även om det skulle krävas att på samma sätt bevara ett litet Serbien, så skulle jag inte heller ge mitt samtycke till detta. Må även ett litet Serbien försvinna, bara för att blod inte skall spillas. Nej, inte till ett sådant pris, nej! Om det till ett sådant pris skulle vara nödvändigt att bevara den siste serben och jag själv skulle vara denne så skulle jag inte ge mitt samtycke. Må vi försvinna om vi bara därvid förblir Kristi folk. På annat sätt samtycker vi inte till att leva. I detta ligger själva kärnan, för vi vet att våra förfäder under år och sekler genomlevde krig och olyckor, höll fast vid sanningen och Herren Den Allrahögste bevarade oss alla, Han som alltid står på det godas sida. Och om det är vår lott att lida så är det bättre att sätta livet till än att bli omänskliga."

Schismer har alltid funnits och schism är kätteri. Det finns olika slag av schismer och kätteri. Kätteri innebär synd mot Evangeliets sanning, men schism det är synd mot Kyrkans enhet. "Jag skall grunda min Kyrka och helvetets portar skall inte ha makt över den", säger Kristus. Även aposteln Paulus säger att Kyrkan "är en pelare och bekräftelse av sanningen". Om människan först lever i Evangeliets sanning och sedan går över till något annat så sker naturligtvis både kätteri, schism och avfall.

Emellertid säger en helig fader: "Under schism kan man tro på den Heliga Treenigheten, man kan läsa Evangeliet, man kan fira Mysterierna, men man kan inte bli frälst!" Och den helige Cyprian av Antiokia har sagt: "Den som inte har Kyrkan till moder kan inte ha Gud till Fader." 1054 avföll så den Romerska kyrkan från den Östliga - denna världens principer upphöjdes över Evangeliets sanning och Himmelriket.

Den som inte tänker på sin egen frälsning kan heller inte tänka på andras. Om man inte bekymrar sig om sin egen frälsning, hur skall man kunna bevara sin egen bild? Från dem som inte kommer ihåg sina förfäder, som inte vet vem de är, vilket folk eller vilken kyrka de tillhör, från dem skall man fly.

Men vi alla skall stå inför Guds ansikte vid Hans dom och var och en skall svara för sina gärningar. Detta bör vi alltid minnas och då skall vi lösa alla våra problem.

Ur den intervju som Patriarken Pavel gav till tidningen Svetigor, radio Svetigor och den nystartade tidningen Golos Tjernogortsa under sitt besök i Montenegro med anledning av vigningen av biskop Ioannikij av Budimljansk den 4 juni 1999.

Religiös Nationalism – en villolära

Min fru är svensk och jag är finsk. Detta är inget problem förutom när Sverige och Finland spelar ishockey mot varandra. Av någon anledning kan jag inte låta bli att vilja att Finland alltid ska vinna och aldrig förlora mot Sverige; en känsla som min fru inte delar. Eftersom denna barnslighet sitter så djupt i mitt hjärta och något liknande i hennes är humor bara till mycket liten hjälp. I stället undviker vi tv-rummet när det är dags för rivalerna att krigas på isen. Detta gör vi helt enkelt för att rädda det heliga förbund som vi ingått med varandra.

I Kyrkan råder det en liknande situation. Vi som har blivit döpta i Kristus är av olika nationaliteter och etniska grupper. Å ena sidan betyder detta att vi har fått del i en och samma gudomliga natur (2 Pet 1:4) och deltar i ett och samma heliga förbund, å andra sidan betyder det att vi bär på identiteter och kanske även lojaliteter som har med denna värld att göra och som strider mot varandra.

Eftersom dessa världsliga lojaliteter har potential att splittra Kristi Kropp, dvs. Kyrkan, finns det ett antal viktiga saker som vi måste veta om dem. Det första och mest grundläggande är den teologiska grund som vi står på när vi inte låter oss styras av dem. Denna grund har med kyrkans ursprung och Eukaristins heliga måltid att göra.

Enhetens grund

Det är inte svårt att se varför Eukaristin fick en central roll i den kristna gudstjänsten och blev ett tecken på Kyrkans enhet. För det

första ärvde de första kristna från Israel, sin andliga vagga, övertygelsen att den åminnelsemåltid som Herren stiftade handlade om något mer än att bara komma ihåg de åren han vandrade i Galiléen och Judéen (Matt. 27:17-30, Mark. 14:12-26, Luk. 22:7-38 och 1 Kor. 11:23-26). Jag refererar till den gamla judiska förståelsen för vad åminnelse, på hebreiska *zikkārōn*, handlar om. Det är inte bara att komma ihåg, utan även att återupprepa den ursprungliga händelsen på ett sätt som gör en delaktig i den.¹

Denna bakgrund till Eukaristin harmonierade också med den allmänna antika övertygelsen att symboler inte är separerade från det som de representerar utan deltar i det.² Jesu lärjungar skulle förbli i och förenas med honom genom att äta och dricka inte bara något som påminde dem om hans kropp och blod utan också var det på ett utsägligt sätt (Mark. 14:22, 24, Joh. 6).

Förutom detta ärvde de första kristna från Israel övertygelsen att de var ett folk under en Gud. Samtidigt tolkade de denna övertygelse utifrån sin uppenbarelse. Enligt denna gällde det att eftersom Gud själv var en och många (läs tre) samtidigt, var det meningen att hans folk

¹ Helmer Ringgren: *Israels religion*, (Helsinborg: PlusUltra, 1995), sid. 111, 114.

² Paul Bradshaw: *Early Christian Worship*, (Collegeville: The Liturgical Press, 1996), sid. 58–60.

skulle vara detsamma. Det skulle vara ett enda folk som bestod av människor från alla folk, stammar och samhällsklasser.

I ljuset av detta kunde de första kristna se sig själva som Guds eget gensvar på den splittring som Han hade blivit tvungen att sända när människosläktet hade försökt förena sig tidigare vid Babels torn utan att ta itu med sitt högmod och sin ondska (1 Mos. 11:1-9). När nu i stället botemedlet för denna ondska, Sonens kropp och blod, hade blivit uppenbart kunde också ett helt nytt enat folk bli till.

Eftersom kyrkans skrifter beskrev detta folk som Kristi odelbara kropp, ett heligt prästerskap, ett enda olivträd och en enda vinstock fick man inte heller separera dess grenar, varken ursprungliga eller inympade (Rom. 11:17-24, 1 Kor. 10:17, Ef. 4:1-6, Joh. 15:1-10). Detta skulle vara detsamma som att med våld tvinga den gamle Adams splittrade högmodiga natur på den Nye och Odelade, att korsfästa Honom en gång till.

Detta är grunden på vilken Kyrkan i alla tider har bekämpat allt det som hotat hennes enhet. Det är också den grund som vi står på när vi gör detsamma.

Phyletism

Det andra som kristna behöver känna till i fråga om världsliga lojaliteter är de domslut som Kyrkans Heliga All-Ortodoxa Synod i Konstantinopel år 1872 meddelade angående religiös nationalism, dvs. phyletism.³ Fäderna vid Synoden definierade phyletism som en nutida villolära som syftar till att sammanblanda Kyrkans öde med en enskild nations eller ras öde. De gjorde följande uttalande:

Vi säger oss ifrån, censurerar och fördömer rasism, dvs. diskriminering pga. ras, etniska strider, etniskt hat och etnisk oenighet i Kristi Kyrka. Dessa är i strid med de heliga Evangeliernas lära, Kyrkans kanons och fädernas undervisning vilka bär den heliga Kyrkan och hela den kristna världen, förskönar den och leder den till ett gudomligt liv.⁴

Historiskt sett var dessa domslut en omedelbar reaktion på att kristna bulgarer grundade ett eget stift i själva staden Konstantinopel och på detta sätt bröt mot den alltid tidigare iakttagna kanon enligt vilken det inte fick finnas fler än en biskop i en och samma stad. Deras handlande hade i sin tur att göra med olika etniska gruppers frihetskamp mot det Ottomanska väldet på Balkan på 1800-talet, och med hur denna frihetskamp fick områdets olika Ortodoxa kyrkor, inklusive den Grekiska att se till att de blev mer självständiga, dvs. autokefala, i relation till det Ekumeniska patriarkatet.⁵

Phyletismens psykologi och praktik

Den Heliga Synodens kategoriska avvisande av olika försök att sammanblanda Kyrkans öde med en enskild nations eller ras öde kräver en närmare förklaring. Som vi såg är Kyrkan i grunden en andlig kropp som inte låter sig definieras i termer av ett världsligt rike bland andra riket på jorden (Joh. 18:36). Dess Konung har inte gett den något eget territorium som den ska försvara med vapen i hand. I stället har den fått som uppgift att göra alla folk till Hans lärjungar genom att förkunna ”syndernas förlåtelse genom omvändelse” och på så sätt förbereda Hans andra slutgiltiga ankomst som Konungarnas Konung och Herrarnas Herre (Matt 24:14, 28:19-20, Luk 24:47).

³ Det grekiska ordet *phylē* betyder ras eller stam. Konstantinopel kallas idag Istanbul.

⁴ Översättning från engelska. Texten finns på hemsidan: <http://incommunion.org/articles/for-the-peace-from-above/chapter-9>. Denna sida refererar i sin tur till Metropolitan Maximus of Sardes bok: *The Ecumenical Patriarchate in the Orthodox Church*, Thessaloniki, 1976, sidorna 303-308.

⁵ Se hemsidan <http://www.orthodoxinfo.com/general/history6.aspx> för en kort historik över denna turbulenta period. Se även Philip Walters artikel: ”Notes on Autocephaly and Phyletism,” i *Religion, State & Society*, Vol. 30, No. 4, 2002.

Det finns en stor skillnad mellan det sättet att tänka och handla som växer fram ur denna vision av vad Kyrkan och dess uppgift är och phyletism. Utan att märka det börjar alla de som blandar ihop Kristi Kropp med en nation eller ras tänka och till och med agera på ett sätt som krockar med Kristi mest centrala bud. Detta gäller speciellt buden att förlåta och att älska sin nästa och sina fiender. De etniska grupper som vi tillhör eller identifierar oss med bär på sig minnen och drömmar som bestämmer deras relation till andra etniska grupper. Det gemensamma för dessa minnen är att de håller en mycket låg moralisk nivå. I den här världen kan sådana grupper låta bli att glömma gamla oförrätter i tusen år eller mer. De tänker i termer av förlorade territorier, prestige och ära. Samtidigt känner de inga skrupler inför att bli stora och mäktiga på andra etniska gruppers bekostnad. De gläder sig när det går dåligt för deras fiender och avundas alla som lyckas bättre än dem själva.

Kanske är det en instinktiv avund mot den enda nationella utkorelsen som Bibeln vittnar om i tydliga frälsningshistoriska termer, Israels speciella kallelse, som får våra moraliskt låga jordiska kollektiv att tänka att de själva har en unik gudomlig uppgift i världen, en uppgift som ingen annan än de som är födda in i denna grupp den naturliga vägen och är lojala mot och kan förstå fullt ut. Detta är phyletism i sin essens.

I Kyrkan får dessa tankar förödande konsekvenser. Eftersom de sanktionerar det naturligt födda kollektivets jordiska moral sänks även den kristna standarden. Det första som ryker är den apostoliska läran om kyrkan som en all-etnisk andlig kropp. Uppgiften att sprida Guds Ord till andra folk reduceras till uppgiften att bevara den egna kulturen bland de egna som bosatt sig i andra länder. Man börjar tänka att människor inte kan finna en väg till Kyrkan utan att först bekanta sig med en viss nationell kultur. Som följd förlorar man förmågan och kanske till och med tron att det är möjligt att agera som Herren själv befallt: att predika omvändelse till syndernas förlåtelse och Guds rikes ankomst till alla folk.

I värsta fall slutar man tro att människor från andra folk och kulturer kan bli fullt ut rättrogna kristna. På detta sätt byter man bort Guds Andes obegränsade möjligheter mot den nationella religiösa andans självtillräckliga unkenhet. I stället för att se främlingar som kallade och kära, ser man dem genom de egna kulturella minnenas glasögon; dess mänskliga storhetsdrömmar, frustrationer och avund. Tyvärr händer det att Kyrkans ledare till och med befäster sådana fördomar genom att utnämna den egna nationens krigshjältar till trons försvarare. I speciella situationer ger sådana utnämningar indirekt eller till och med direkt stöd till etniska rensningar. Borta är alla referenser till den heliga uppgiften att stifta fred, borta är Hans saliga närvaro och borta är de som dras till denna närvaro utanför det egna kollektivet.

Phyletism och Guds löften

Det är viktigt att kristna vet att naturliga kollektiv, nationer och etniska grupper, inte kommer att bli omvända och helgade. De kommer aldrig att göra allt det som behövs för att dra till sig den heliga Andes nåd och älska sin nästa som sig själv. De är inte kärll för hedersamt bruk, inte präster och kungar, inte apostlar, profeter eller herdar. De kommer aldrig varken att sträva efter perfektion eller att vara perfekta. Naturligtvis kan den här världens nationer agera på ett rättfärdigt sätt i många avseenden, men de kommer inte att ta itu med allt det som är orättfärdigt i dem: sina orena kollektiva minnen, förtryck och orättvisor.

En anledning till detta är helt enkelt att helighet inte existerar utan andlig pånyttfödelse. ”Det som har fötts av kött är kött, och det som har fötts av ande är ande” (Joh. 3:6). En annan anledning är att andlig pånyttfödelse är av personlig och inte av kollektiv natur. Den kan inte ske mot en persons vilja. I själva verket finns det bara ett gudomligt löfte som gäller kollektiv nationell frälsning. Det handlar om Israels frälsning efter att ”hedningarna i fullt antal har nått målet” (Rom. 11:25) i tidernas slut.

För oss hednakristna från olika nationer, det andliga Israel, gäller i stället Herrens allmänna ord om att det bara är ”få som finner den väg som leder till livet” och det ord som säger att inte alla som ”säger Herre, Herre” kommer in i himmelriket utan bara de som gör den himmelske Faderns vilja (Matt. 7:14, 21).

Och om det är så att inte alla som säger ”Herre, Herre” i våra kyrkor kommer till himmelriket kan vi inte heller vänta oss att denna världens naturligt födda, själviska och sinsemellan oeniga nationer och raser gör det.

Phyletism och Guds verk

Medan det är fel att sammanblanda Kyrkans öde med en enskild nations eller ras öde, är det också fel att inte värda det Guds verk som har skett i en viss nation och att hindra människor från att tillbe Gud på sitt eget modersmål. Det stora med Evangeliets kraft är att det bara behövs ett relativt litet antal heliga för att en hel nations kultur ska bli präglad av evangeliet på många olika sätt.

Det finns en stor skillnad mellan att begrunda allt det Gud gjort t ex i Ryssland, Grekland eller någon annan nation på phyletistiskt sätt och att göra detsamma på ett kristet sätt. Eftersom det phyletistiska sättet blandar ihop det som har fötts av kött med det som har fötts av ande, präglas det av brist på gudomlig inspiration och kraft. Detta innebär med andra ord att man i stället för att tänka utifrån det som är möjligt för Gud tänker utifrån det som är möjligt för den egna nationen och kulturen i dess egen kraft. I stället för att tänka utifrån Lära tänker man utifrån den egna nationell-religiösa identiteten och känslan. Som följd faller blicken från himmelen till jorden. Man glorifierar det förflutna, och har drömmar om dess upprepning i framtiden, men saknar i praktiken det som krävs för att agera på helgonens vis i sin samtid. I stället börjar man försvara sig genom att dela världen i mer eller mindre förutbestämda kulturella block som ingen kraft i världen, inte ens Gud själv, förväntas rubba.

Det kristna sättet att värda och begrunda Guds stora verk i det förflutna liknar inte det phyletistiska. Eftersom man utgår från Lära vet man att Kyrkan är all-etnisk och kan inte tänkas enbart i termer av en viss nation eller ras. Som icke-ryss eller icke-grek, och som ryss och grek, värddar man och begrundar det som Gud har gjort i t ex Ryssland och Grekland men inte för att reducera Guds gärningar i ett annat land till ett minnesmärke över det som har hänt i dessa länder, utan för att kunna leva som en sann Kristi Kyrka i det land man bor i och i sin egen tid. Eftersom man tror att Gud är densamme överallt, igår, idag och imorgon, vägrar man tänka i termer av förutbestämda kulturella block. I stället söker man sig till den källa av omvändelse, kraft och inspiration som gjorde det möjligt för helgonen i det förflutna att teckna Kristus själv i historiens öppna bok.

Johannes Pulkanen

ESSÄ

Treenighetens kärlek helar alla sår

Barnet som inte blivit älskad av föräldrarna får sår i själen.

Kvinnan som inte blir älskad av sin man får sår i själen.

Den som utsatts för förtryck och förföljelse för sin tro får sår i själen.

Själens sår kan bli kroppsliga sjukdomar.

Tillslut behöver människan läkarvård.

*Kirurgens kniv kan bota kroppen genom en operation.
Men själens sår behöver annan vård.*

*Läkaren skriver ut antidepressiva medel när människan talar om själsliga problem.
Hon får ett lättare liv och slipper känna smärta och depression.
Ofta blir det ett beroende.
Medicinen som skulle vara tillfällig blir permanent.*

*När ett själsligt lidande hindras via medicin hindras även frälsningen
Av människans själ.*

*En kris kan leda till Jesus Kristus. Det är i mörkret som
ljuset syns klarare.
För att komma till tro och växa i tro behövs kriserna.
Det är tron som skall bära människan igenom dem.*

*För en troende människa som tar medicin mot själsliga
sår kan konsekvensen bli att viljan bryts ned och hon
drabbas av permanent "akedia", apati.*

*Rätt medicin är själavård i form av samtal med en kunnig
människa som har tro. Det kan vara en präst, en munk
eller en staretes.*

*Bikt och eukaristin är också en hjälp, men det viktigaste
är bönen, att få en relation med den Treenige.*

*När människan tar emot Guds kärlek, då helas alla sår, såväl själsliga som
kroppsliga.*

Det är kärleksbristen som är den yttersta orsaken till såren i själen.

*När människan vänder sig till sin skapare och ber om hjälp, då kan Han börja verka i
henne. Det är frälsningens början.*

*Människan är skapt till att ge och ta emot kärlek. Människan är formad för att ha en
relation med Gud.*

*I den Gudomliga liturgin kan återställandet äga rum. Människan helas när hjärtat är
öppet och överlåtelsen skett i bön.
Liturgin bereder vägen för mottagandet av kärleken från källan, Treenighetens kärlek.*

Lisa Allbäck

Intensiv kurs i liturgisk läsning

Från den 28 januari till den 5 februari äger en kurs i liturgisk läsning och kyrkoslaviska rum i församlingens skollokal. Kursledare är **Petr Alexandrovitj Fokin**, ortodox kantor från Vilnius.

Kursen är gratis och öppen för alla, men kunskaper i ryska och kyrkoslaviska krävs. För mer information kontakta kyrkherden f. Angel.